

VOORUITKIJKEN

AANPAKKEN

SAMENWERKEN

JAARVERSLAG 2022

HET VOELT GOED ALS IEMAND AAN HET EIND VAN EEN TRAJECT ZEGT:
'ZONDER NEOS WAS HET NIET GELUKT'.

DAAR DOEN WIJ HET VOOR!

INHOUDSOPGAVE

OVER NEOS	4
TERUGBLIK OP 2022	10
2022 IN CIJFERS	14
TERUGBLIK VAN DEELNEMER JOHN	16
WOONCOACH ROMY HOL ZET CARRIÈRE VOORT IN 2022	18
PILOT SAFE CHANGES VOOR SLACHTOFFERS SEKSUELE UITBUITING	22
TERUGBLIK VAN DEELNEMER CHELTON	26
TERUGBLIK OP 1-JARIG BESTAAN HK1	28
OPVANG OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN IN 2022	32

NEOS

Keizer Karel V Singel 45 • 5654 NM Eindhoven
040-2501580 • info@neos.nl

OVER NEOS

Neos is een regionale organisatie die zich inzet voor (dreigend) dak- en thuislozen vanaf 18 jaar met een complexe problematiek (alleenstaanden en gezinnen) en voor slachtoffers van huiselijk geweld en mensenhandel. Ondersteuning bieden wij hen zo veel mogelijk in de eigen leefomgeving. Is dat (nog) niet mogelijk, dan bieden wij veilige opvang op één van onze 24-uurs locaties. Wij zorgen dat deelnemers hun problemen zelf aanpakken, zodat ze uiteindelijk weer volwaardig kunnen meedraaien in de samenleving. Want iedereen verdient een plek in de maatschappij.

Deelnemers krijgen van ons alle ruimte om te vallen en op te staan. Wij geloven oprecht dat er altijd licht is aan het eind van de tunnel. Hoe lang die tunnel is, maakt voor ons niks uit. Het voelt goed als iemand aan het eind van een traject zegt: 'Zonder Neos was het niet gelukt'. Daar doen wij het voor.

**WIJ GELOVEN OPRECHT DAT ER ALTIJD LICHT IS
AAN HET EIND VAN DE TUNNEL.**

Neos
NIEUW PERSPECTIEF

HOE HELPT NEOS?

Wij begeleiden onze deelnemers op de volgende gebieden:

WONEN

WERK/
DAGBESTEDING

FINANCIËN

SOCIAAL
NETWERK

STAP VOOR STAP WORDEN ZIJ BEGELEID OM OP ALLE GEBIEDEN
VAN HET LEVEN ZELFREDZAAM EN ZELFSTANDIGER TE WORDEN.

WONEN

BESCHERMD WONEN

Beschermd wonen biedt mensen 24 uur per dag ondersteuning en begeleiding en biedt de mate van bescherming die passend is binnen de fase van het herstelproces van de deelnemer. Dat kan variëren van een beschermde, gecontroleerde woonomgeving tot aan bescherming in de thuissituatie. Stap voor stap worden zij begeleid om op alle gebieden van het leven zelfredzaam en zelfstandiger te worden, zodat ze uiteindelijk kunnen doorstromen naar een trainingshuis of een reguliere woning waar ze minder begeleiding krijgen (begeleid wonen).

Neos heeft twee beschermd wonen locaties:

PC Boutenshof

Barrierweg

CRISISOPVANG

Onze crisisopvang is bedoeld voor vrouwen en kinderen die gevlucht zijn voor huiselijk en relationeel geweld en vanwege gedwongen prostitutie of eergeerelateerde problemen. We bieden hen een veilige opvang waar zij anoniem en veilig kunnen verblijven. De vrouwen en kinderen verblijven zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk is. Daarnaast bieden we ook crisisopvang voor gezinnen die op straat zijn komen te staan.

VERPLEEGZORG

We bieden daarnaast ook de vrij unieke combinatie van beschermd wonen in combinatie met verpleging en verzorging. Zodra de gezondheid en omstandigheden van de deelnemer het toelaten, is het mogelijk dat de deelnemer verhuist naar een andere locatie of met of zonder ondersteuning teruggaat naar de eigen woning of woonvoorziening.

BEGELEID WONEN

Begeleid wonen is een minder intense vorm van begeleiding, waarbij mensen zelfstandig wonen en onze trajectbegeleiders en wooncoaches hen daarbij begeleiden. De ondersteuning kan liggen op het gebied van huisvesting, financiën, praktisch functioneren, sociaal netwerk en vrijetijdsbesteding, dagbesteding, opvoeding, gezondheid, contacten met familie en eventuele relatie etc. Voorop staat dat de deelnemer ondersteund wordt om weer de regie over het eigen leven te nemen en optimaal en zelfstandig kan functioneren.

WERK/DAGBESTEDING

Werken en zinvol bezig zijn is voor veel mensen de sleutel tot herstel. Werk biedt houvast, structuur en gespreksstof. Wij helpen deelnemers bij de zoektocht naar hun kwaliteiten, het vergroten van de arbeidsvaardigheden en het leggen van contacten met werkgevers. Als betaald werk (nog) niet mogelijk is, kan (arbeidsmatige) dagbesteding een goede manier zijn om te zorgen voor zingeving en structuur. Vanuit Neos hebben we ook een dagbestedingslocatie genaamd HK1. Deze plek biedt basisdagbesteding voor zowel onze deelnemers als buurtbewoners in Gestel.

FINANCIËN

Onze deelnemers worstelen vaak met hun financiën, waarbij problemen ontstaan op het moment dat zij niet meer aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen. Bij ons kunnen deelnemers terecht voor concrete hulp bij de financiën waarbij we de financiën en de inkomsten en uitgaven weer op orde brengen en houden. Daarbij bieden we laagdrempelig informatie en advies, maar ook budgetbeheer waarbij we de financiën (tijdelijk) geheel overnemen van de deelnemer.

SOCIAAL NETWERK

Wij helpen deelnemers bij het herstellen of opbouwen van een steunend sociaal netwerk. Een sterk netwerk kan deelnemers stimuleren om weer activiteiten te gaan oppakken (zoals vrijwilligerswerk of een hobby) of anderszins aan hun ontwikkeling te werken.

**BIJ ONS KUNNEN DEELNEMERS TERECHT
VOOR CONCRETE HULP.**

Locatie verpleegzorg: Kwartelstraat

TERUGBLIK 2022

DIRECTEUR-BESTUURDER RAOUL BAKKES

We hebben in 2021 de Strategische Koers bepaald waarin we ons focussen op dak- en thuislozen van 18 jaar en ouder met een complexe problematiek en slachtoffers van huiselijk geweld en mensenhandel. Daarnaast veranderen we onze focus van opvang naar oplossen. Hiervoor zijn in 2022 voorbereidingen getroffen en al stappen gezet. In 2023 borduren we daar op voort.

Door te focussen bouwen we onze specifieke expertise verder op en uit. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Wmo-begeleiding die we sinds 2022 bieden in afstemming met onze samenwerkingspartners Zorgcoöperatie Brabant en Sint Annaklooster. We ondersteunen mensen daarbij in het zelfstandig langer thuis wonen. Geen opvang dus, maar oplossen in de eigen leefomgeving. Nadrukkelijk investeren in het netwerk, stevig inbedden in de wijk, stimuleren en ondersteunen om mee te doen. Daar werken we samen met onze partners aan, een samenwerking die heel goed verloopt.

Bij beschermd wonen gaat het om mensen met complexe, verweven problemen. We hebben ons in 2022 succesvol ingeschreven om beschermd wonen ook in volgende jaren te kunnen bieden. Zo kunnen we onze diepgewortelde expertise verder ontwikkelen. Samen met een aantal ketenpartners hebben we op dit vlak een visie voor Eindhoven geschreven en gedeeld met de wethouder. In 2022 is de aanbesteding voor de forensische zorg gestart. De gunningsfase is in 2023. Ook hier doen we aan mee. We kijken immers niet weg als het complex is. We begeleiden deze mensen die uit detentie komen, al langer en bewegen mee met de aanscherping van eisen. We zijn de kwaliteit van onze dienstverlening verder aan het versterken en bereiden ons voor op de implementatie van het kwaliteitskader forensische zorg.

Kwaliteit is ook een term die van toepassing is op onze Vrouwenopvang. We behaalden voor het tweede jaar op rij het keurmerk Veiligheid in de Vrouwenopvang. Bij Neos hechten we waarde aan keurmerken. Niet zozeer vanwege het keurmerk zelf, maar wel vanwege de kwaliteitsstandaarden die we aan onszelf stellen. In dit opzicht mogen we wat 2022 betreft ook de hercertificering van het ISO-keurmerk voor veiligheid en onze positie op de hoogste trede van de PSO-ladder vermelden.

Verder inzoomend op de Vrouwenopvang hebben we onder meer gefocust op het ontwikkelen van een specifieke aanpak voor jonge vrouwen van 18-27 jaar die (vermoedelijk) slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting. Dit doen we samen met Lumens. In 2023 willen we de methodiekbeschrijving landelijk beschikbaar stellen. Ook hebben we ervaring opgedaan met verantwoorde, intensieve ambulante hulpverlening aan slachtoffers van huiselijk geweld. Dit blijkt bij te dragen aan het verminderen van de capaciteitsproblemen in de opvang.

Focussen betekent ook loslaten. Het loslaten van basale maatschappelijke opvang die we decennialang geboden hebben. Op verzoek van Springplank040 en de gemeente hebben we onze basisvoorziening voor maatschappelijke opvang aan de Barriereweg in 2022 nog gehandhaafd, maar in 2023 zullen we daar afscheid van nemen.

We vierden in 2022 alweer het 1-jarig bestaan van HK1, het centrum voor Creativiteit & Ontwikkeling met basisdagbestedingsactiviteiten voor alle inwoners uit Gestel en daarbuiten. Het is een mooie, bruisende plek waar mensen in hun eigen leefomgeving zinvol bezig kunnen zijn, elkaar kunnen ontmoeten, zich kunnen ontwikkelen en verbinding vinden met de wijk. Iedereen is er gelijk, het maakt

WE VERANDEREN ONZE FOCUS VAN OPVANG NAAR OPLOSSEN. HIERVOR ZIJN IN 2022 VOORBEREIDINGEN GETROFFEN EN AL STAPPEN GEZET. IN 2023 BORDUREN WE DAAR OP VOORT.

niet uit waar je vandaan komt. Op deze plek ontstaan mooie samenwerkingen zoals met het CKE. Samen hebben we in maart 2022 twee mooie avonden georganiseerd in de Effenaar: de PEP-nights. Ervaringsdeskundigen en anderen vertelden hoopgevende verhalen over hoe ze hun problemen overwonnen en hun dromen najagen. 'Geef niet op, geloof in jezelf, grijp kansen, wacht niet af, maar pak aan', was de boodschap die erin doorklonk.

Pak aan. Dat is ook iets wat ons als organisatie kenmerkt. We hebben direct aangepakt toen begin 2022 de vraag kwam om Oekraïense vluchtelingen op te vangen. Het is een belangrijk onderdeel van ons werk geworden. In de gemeente Eindhoven en Vessem hebben we diverse locaties opgestart. De verwachting is dat de opvang in 2023 nodig blijft. Hopelijk komt er snel een einde aan het vreselijke geweld in Oekraïne en kunnen de mensen weer terugkeren naar hun vaderland.

De start van de opvang van de vluchtelingen speelde in de periode van de gemeenteraadsverkiezingen. Na de verkiezingen hebben we deels te maken gekregen met nieuwe besturen in de gemeenten waarin we werken. Met de verantwoordelijke beleidsbepalers hebben we inmiddels kennis gemaakt. Terugkijkend op 2022 kunnen we zeggen dat het in financieel opzicht voor Neos een goed jaar was, met mooie resultaten en een financieel gezonde organisatie. Dat biedt een goede basis om de komende jaren met vertrouwen tegemoet te zien.

**AANPAKKEN.
DAT IS OOK IETS WAT ONS ALS ORGANISATIE KENMERKT.**

VOORUITKIJKEN

AANPAKKEN

SAMENWERKEN

2022 IN CIJFERS

DEELNEMERS:

2022	2021
207	174 instroom
193	156 uitstroom

Succesvolle beëindigde begeleidingstrajecten:
75% 75%

CAPACITEITSPLAATSEN

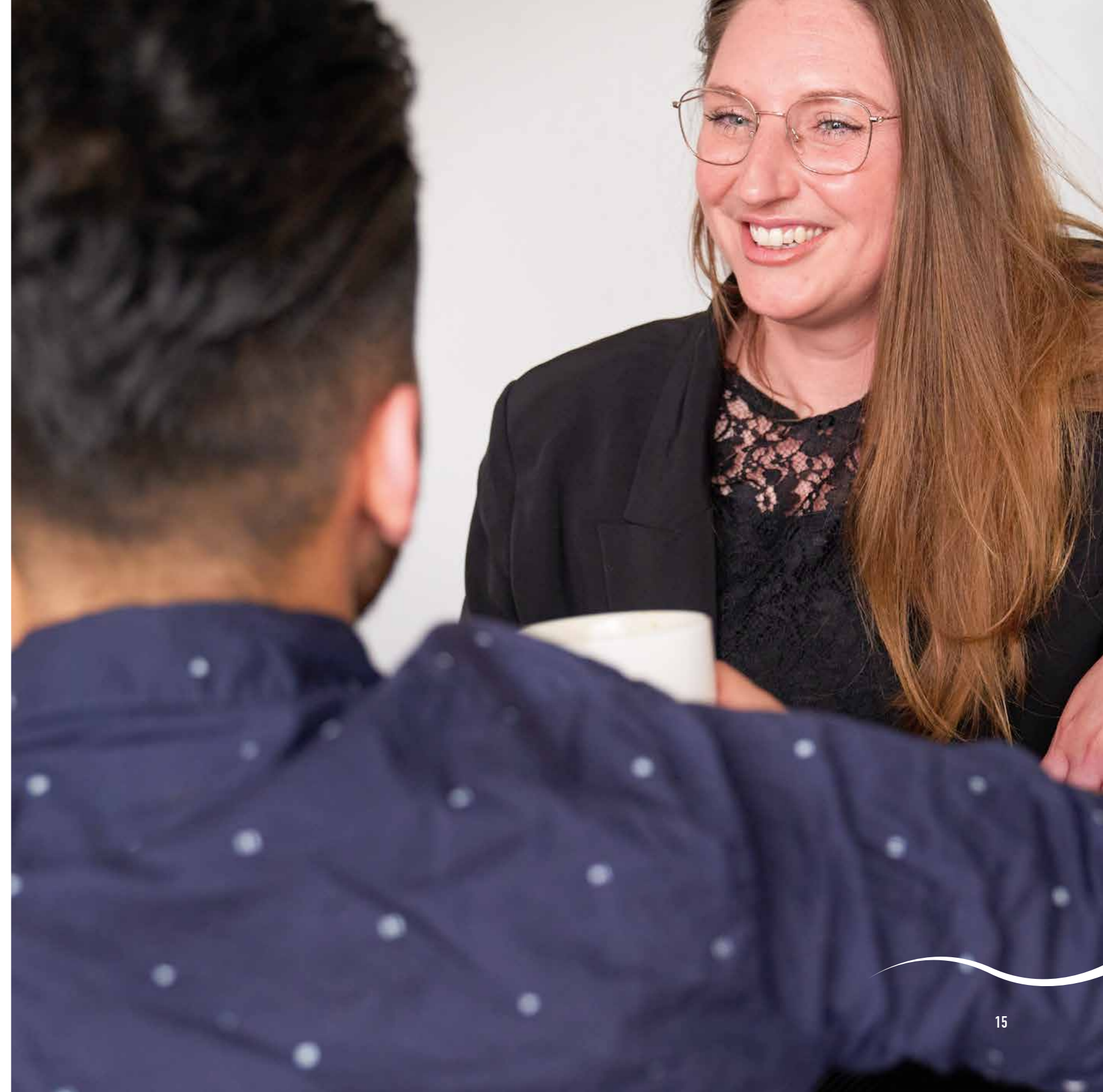
2022	2021
364	357 WMO
29	33 Forensisch
4	4 Jeugdwet
74	63 WLZ
471	457 TOTAAL
146	150 Intramuraal
325	307 Ambulant

MEDEWERKERS

Op 31-12-2022	Op 31-12-2021
Totaal aantal medewerkers: 260	Totaal aantal medewerkers: 254
Waarvan: 219 in loondienst 167 fte (afgerond) 21 stagiaires 20 vrijwilligers	Waarvan: 198 in loondienst 150 fte (afgerond) 33 stagiaires 23 vrijwilligers

RESULTAAT

2022	2021
0,3 miljoen	0,7 miljoen

TERUGBLIK VAN...

DEELNEMER JOHN:

“Qua alcohol- en drugsgebruik heb ik echt wel eens een terugval gehad, maar ik leerde tijdens het traject ook dat het niet erg is om fouten te maken. Dat je daar niet voor wordt afgestraft. Ik heb geleerd om het zelf aan te geven als het niet goed gaat. Ik was het niet gewend om daarover te praten, maar daar hielp mijn begeleider me mee. Ik leerde hoe ik structuur kon aanbrengen in mijn leven en langzaam ging dat steeds beter. Als ik in de spiegel kijk, zeg ik tegen mezelf: ‘Kijk eens, tegenwoordig heb ik het een stuk beter voor elkaar.’ Nu stel ik echt iets voor in de maatschappij. Ik ben zeer trots.”

WOONCOACH ROMY HOL ZET STORMACHTIGE CARRIÈRE VOORT IN 2022

HET ALLERBELANGRIJKSTE IS DAT JE OPRECHT IEMAND VERDER WILT HELPEN.

In 2022 zette wooncoach Romy Hol haar stormachtige carrière bij Neos voort. We kennen haar sinds 2018 toen ze als Fontys-studente Toegepaste Psychologie een half jaar stage liep bij ons jongerenteam Changes. Daar kreeg ze de smaak te pakken van het werk bij Neos. Na een minor en een scriptie werd ze in 2021 wooncoach op de Boutenslaan waar mensen in studio's wonen in een 24-uursvoorziening. Vanaf februari 2022 combineerde ze dat met eenzelfde functie in het ambulante werk, waarna ze met succes solliciteerde naar de functie van trajectbegeleider beschermd wonen per 2023.

Het typeert Romy: ze houdt van leren en vernieuwen. "Met de doelgroep van Neos ben je ook nooit uitgeleerd, want je hebt te maken met zoveel verschillende mensen. Ze hebben allemaal hun eigen persoonlijkheid en verleden en kampen met verschillende soorten problemen. Je kunt honderden combinaties maken, het is nooit saai. Het is ook helemaal niet zo'n andere wereld. Ik ken zelf mensen die stevig blowen of met psychische problemen kampen. Dan denk ik wel eens: *beseft jij wel dat jij ook gewoon een deelnemer van Neos had kunnen zijn als je je werk niet had gehad!* Een baan hebben is soms net het verschil om je dag door te komen of dakloos te raken. Natuurlijk heb je ook mensen die twintig jaar verslaafd op straat hebben geleefd. Die zitten niet in ieders kennissenkring. Maar ook zij hebben hun verhaal en willen dingen. Dat vind ik juist zo leuk. We moeten hen ook kansen geven. En voor de stad is het fijn als deze mensen ergens onderdak hebben."

OP DE GROEP EN AMBULANT

Romy startte 2022 als wooncoach op de groep. "Ik ben ook ambulant gaan werken (mensen vanuit een eigen omgeving helpen), omdat ik iemand ben die regelmatig iets nieuws wil. Toen ik dat kenbaar had gemaakt, bood Neos me een training Housing First Jongeren aan. Dat voelde goed, ze denken hier met je mee. De training triggerde me om ambulant meer met jongeren te gaan doen. Ik wilde het groepswork echter ook niet loslaten en toen mocht ik beide doen: 16 uur wooncoach op de groep en 16 uur ambulant. Ik was de enige die dat zo combineerde. Gelukkig is Neos heel flexibel in die dingen. Men vond het prima zolang ik maar uitging van wat het beste is voor de deelnemer en voor mezelf. Het ambulante werk zou ik aanvankelijk alleen voor jongeren doen, maar er ontstond al gauw een mix van deelnemers. Onder hen ook mensen die uitstroomden uit de Boutenslaan die ik al goed kende vanuit daar. Ik wilde hen graag vanuit hun eigen omgeving verder helpen en dat kon gelukkig ook. Zo'n overgang is namelijk altijd stressvol en het helpt tegen de stress als mensen dan begeleid worden door een vertrouwd iemand."

OPRECHT IEMAND VERDER HELPEN

“Het allerbelangrijkste vind ik dat je oprecht iemand verder wilt helpen. Ik heb mijn professionele bagage, maar ik ga er ook met mijn hart in. Naar deelnemers toe ben ik ook heel open over mezelf. Ik vind dat je in de werkrelatie met deelnemers niet buiten beeld kunt blijven, anders kun je geen echte band opbouwen en blijft de ander ook op afstand. En een vertrouwensband met de deelnemer vormt voor mij de basis om iemand verder te kunnen helpen.”

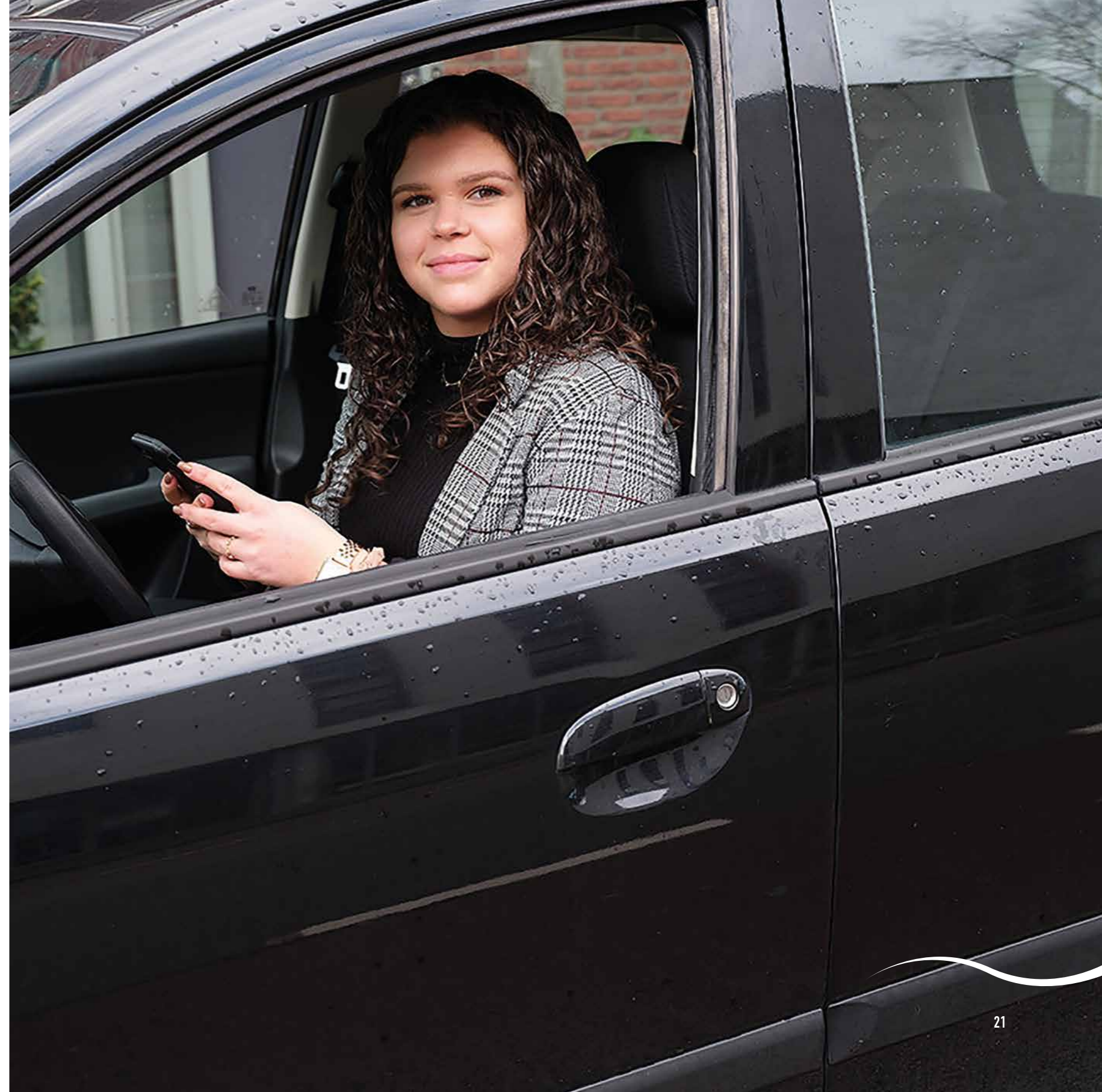
Tegelijkertijd houden we elkaar in het team scherp op hoe we in het werk staan. We hebben doorlopend boeiende discussies over de balans tussen afstand en nabijheid ten opzichte van deelnemers. Het is heel goed dat dat gebeurt. Als iemand die heel nabij is, krijg ik vaak de feedback dat ik moet opletten dat mijn betrokkenheid er niet toe leidt dat deelnemers te veel op mij alleen gaan leunen. Natuurlijk vind ik ook dat deelnemers een netwerk buiten Neos moeten opbouwen, maar iemand die van alles heeft meegemaakt, heeft op moeilijke momenten juist houvast nodig. En als zijn ervaring met mij als wooncoach juist door die betrokkenheid een positieve is, leert hij dat er mensen zijn die je kunt vertrouwen en waar je op kunt bouwen. Vanuit dat idee zal hij het dan ook bij anderen proberen. Zo sta ik erin.”

JE LEERT HIER ELKE DAG

Ik leer hier elke dag, vanaf mijn allereerste stagedag al. Helemaal in het begin heb ik veel geleerd over wetgeving en doelgroepen die relevant zijn in dit werk, omdat dat in mijn studie Toegepaste Psychologie niet zo aan de orde kwam. En sindsdien ben ik niet meer gestopt met leren. De ene keer heb je iemand met ervaring met mensenhandel in je caseload en wil je daar meer over weten. Een andere keer heb je iemand met een voor ons nieuwe soort verslaving waar je de vinger achter wilt krijgen. En dan schud je weer de hand van een deelnemer die uit detentie komt en krijg je te maken met justitiële kaders en maatregelen. Je bent je in dit werk voortdurend aan het ontwikkelen.

HOOGTEPUNTEN IN 2022

In 2023 stapt Romy over naar de functie van trajectbegeleider. “Ik merkte dat er bepaalde grenzen zijn aan wat je als wooncoach kunt betekenen voor iemand. Als trajectbegeleider ben je eindverantwoordelijk voor iemands totale traject en dat kader is veel breder. Dat trekt me nog meer.” Terugkijkend naar de hoogtepunten van dit jaar, ziet ze vooral gezichten voor zich van deelnemers. Ik denk bijvoorbeeld aan het gesprek dat ik had met iemand die continu zijn emoties opkropte en daardoor nors en heel vaak boos was. Totdat ik eindelijk door zijn muurtje heen wist te breken dat hij had opgetrokken. Hij barstte ineens in tranen uit en vertelde wat hem allemaal dwars zat. Daar kon ik op voortborduren, het gaf houvast om met hem stappen verder te zetten. Zoiets is voor mij een hoogtepunt, een succes. Daar krijg ik energie van. Ik denk ook aan een man die vanuit achterdocht tegen de hulpverlening niks over zichzelf wilde vertellen. Door veel te investeren in contact en het bijvoorbeeld ook over zoiets als muziekvoorkeuren te hebben, heb ik een goede band met hem kunnen opbouwen. Uiteindelijk heb ik hem na allerlei verwickelingen, uiteraard samen met zijn trajectbegeleider, goed kunnen helpen. Wat daarin vooral heeft gewerkt tussen ons was de vertrouwensband. Daardoor kwam hij in actie en kreeg hij weer hoop. Dat zei hij ook zelf toen ik hem had gezegd er vertrouwen in te hebben, dat hij een tweede kans zou grijpen. Hij antwoordde toen: Wat jij hebt gezegd heb ik heel lang niet gehoord. Heel veel mensen en ikzelf hadden de hoop al opgegeven. Dat is het mooie van dit werk, dat je mensen kunt helpen iets te bereiken, van hoever ze ook komen.”

PILOT SAFE CHANGES VOOR (VERMOEDELIJKE) SLACHTOFFERS VAN SEKSUELE UITBUITING

MEERWAARDE ZIT IN AANSLUITING BIJ DE BEHOEFTE EN LEEFWERELD VAN DEZE VROUWEN

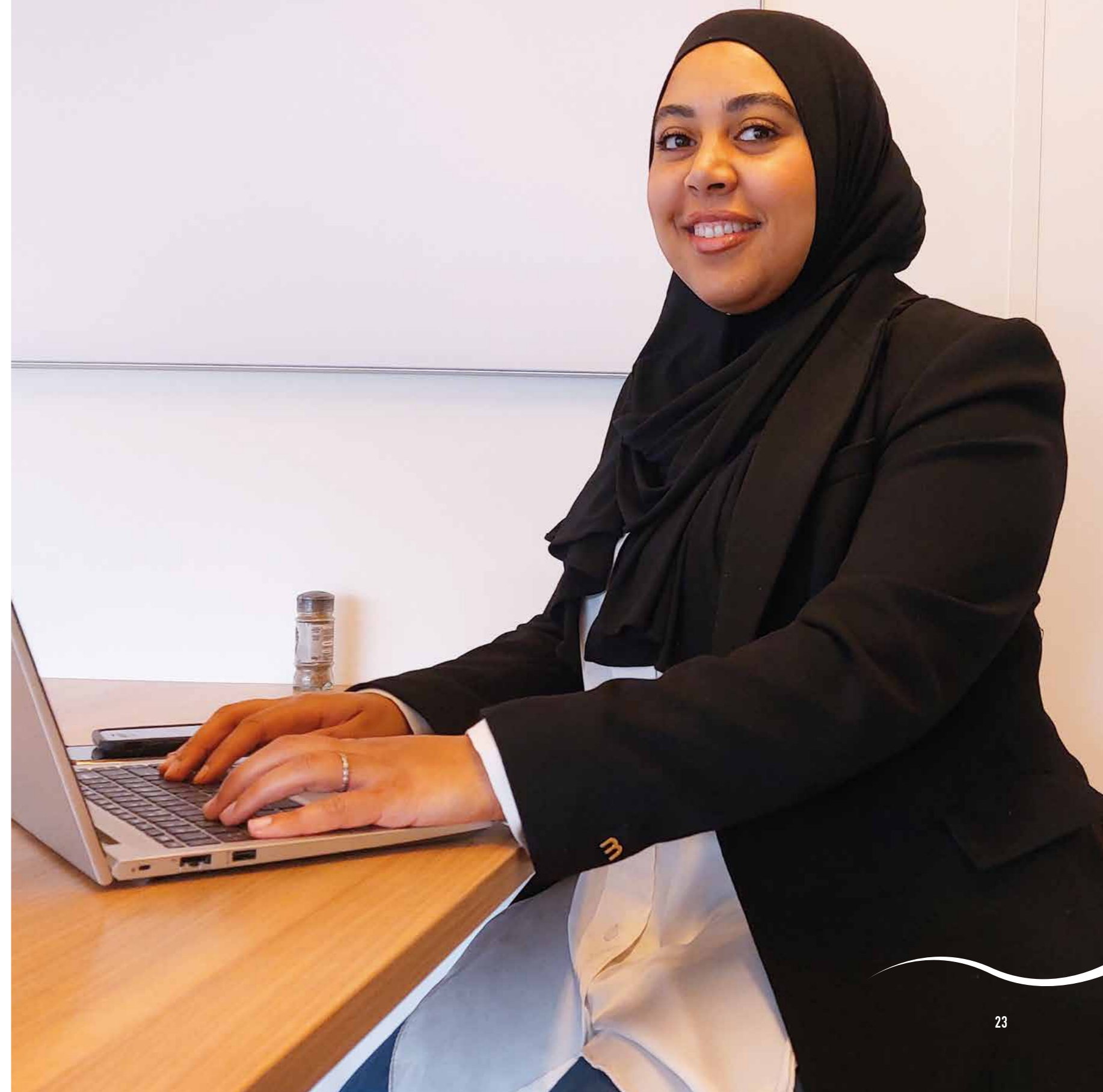
Medio 2022 hebben we met het Expertisecentrum Mensenhandel en (jeugd)Prostitutie (EMP) van Lumens de krachten gebundeld binnen het project Safe Changes. We willen samen een specifieke aanpak ontwikkelen voor jonge vrouwen van 18-27 jaar die (vermoedelijk) slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, zodat ze op een veilige manier aan hun toekomst kunnen werken. Voor hen bestond in de regio Eindhoven nog geen specifieke opvang en begeleiding die aansluit bij de behoeften en leefwereld van deze vrouwen.

Om deze aanpak te ontwikkelen hebben we eerste ervaringen opgedaan met het huisvesten en begeleiden van zes vrouwen. Vier van hen verbleven in trainingshuizen van Neos en twee vrouwen die na behandeling waren teruggekeerd naar de regio, hebben we begeleid in hun eigen woning. In de trajecten hebben we extra aandacht voor veiligheid en seksualiteit naast de 'reguliere' maatschappelijke leefgebieden. Het team van Safe Changes bestaat uit twee trajectbegeleiders, twee wooncoaches en een ervaringsdeskundige van Neos. Lumens zorgt voor zorgcoördinatie via de zorgcoördinator en intervisie door de gedragswetenschapper. Verwijzingen komen via Lumens of Neos binnen. De Bureaudienst Huiselijk Geweld van Neos en de zorgcoördinator van Lumens doen samen de intake.

Voor Chaimae Lakhdar, trajectbegeleider in de vrouwenopvang en de crisisopvang van gezinnen bij Neos, was Safe Changes een nieuwe ervaring. Ze ging er met haar collega's met opgestroopte mouwen in: doelen stellen, acties afspreken en aan doorstroom werken, zoals ze gewend was. Maar ze merkte al snel dat er een andere manier van hulpverlening nodig was. "Zo'n doel- en actiegericht aanpak vanaf het begin werkt niet, want deze vrouwen hebben geen vertrouwen in de hulpverlening. Dat zag ik bij iedereen terug. Je moet eerst werken aan motivatie en vertrouwen, anders bereik je niets. Ik heb ook ervaren dat ze op veel fronten kwetsbaar en beïnvloedbaar zijn, niet alleen qua seksuele uitbuiting. Vertrouwen opbouwen vraagt veel geduld van de begeleiding. Als ze zich eenmaal openstellen proberen we hen te leren dat ze zelf mogen bepalen wie ze zijn en wat ze willen en dat het hun eigen keuze is om ergens 'ja' of 'nee' tegen te zeggen.

We hebben overigens gemerkt dat niet alle vrouwen in Safe Changes in het wereldje van mensenhandel zitten. Door hun netwerk of de keuzes die ze maken lopen ze dat risico echter wel. Het mooie is dan ook dat we juist preventief effect kunnen hebben: dat de meiden sterker en weerbaarder worden, positiever over zichzelf gaan denken en uiteindelijk de juiste keuzes voor zichzelf weten te maken, waardoor ze geen speelbal in dat wereldje worden.

Wat we in wezen doen is bewustwording creëren, inzichten meegeven, laten zien wat hun mogelijkheden zijn en wat gezond is, zaadjes planten. Gaandeweg hebben we het dan ook over wat ze later willen qua wonen, werk, dagbesteding en zo meer. Ze staan daar in die eerste fase nog niet voor open."

LEERZAAM JAAR VOOR TEAM

Het jaar 2022 was voor het team heel leerzaam. De start was niet gemakkelijk, omdat iedereen nog zoekende was naar wat werkte. Chaimae: "Ik had aanvankelijk ook het idee dat we geen vooruitgang boekten. Maar gaandeweg zie je toch beweging ontstaan. Bij deze doelgroep moet je behalve geduldig ook creatief en betrouwbaar zijn: open kaart spelen, doen wat je zegt, zeggen wat je doet. Ik heb ook ervaren dat je niet moet proberen om grip op alles te houden. Dat lukt je toch niet. Je moet durven loslaten en kijken naar het proces van iedere deelnemster: hoe staat iemand in het leven, wat kan ze aan, hoe ontwikkelt ze zich?"

MEER DAN OOI HEB IK ME BIJ SAFE CHANGES GEREALISEERD DAT HET TRAJECT VAN DE DEELNEEMSTER IS EN NIET VAN DE HULPVERLENER.

Deze vrouwen kunnen pas doelen stellen en veranderingen in hun leven aanbrengen als ze daar qua bewustwording, inzicht en zelfvertrouwen aan toe zijn. In dat leerproces zijn we als team echt gegroeid doordat we heel intensief hebben afgestemd. We hebben ook ontdekt hoe waardevol de verbindende rol van de ervaringsdeskundige is. De vrouwen zijn gemakkelijker open tegen haar. Zij motiveert de deelnemsters om datgene wat ze tegen haar zeggen ook met ons te delen. Vinden ze dat nog lastig, dan vertaalt ze wat ze in de gesprekken hoort en wat ze vanuit eigen ervaring weet, naar ons, zodat wij daar op kunnen inspelen in de begeleiding."

DEELNEEMSTERS MAKEN STAPPEN

Chaimae: "Eind 2022 kunnen we zeggen dat de deelnemsters vanuit een instabiel verleden zijn 'geland'. We hebben mooie, open gesprekken met hen. Voor de buitenwereld is de verandering misschien nog niet zo zichtbaar, maar ik zie echt wel groei. Een deelnemster die ik begeleid, toonde bijvoorbeeld weinig initiatief en zelfstandigheid, maar heeft nu een mindmap gemaakt over wat ze wil en nodig heeft voor de toekomst. Een andere deelnemster die niet voor zichzelf durfde op te komen, bijt nu van zich af. Ik heb ook deelnemsters die gaandeweg het traject zijn gaan beseffen dat ze verdere hulp nodig hebben, omdat ze nu begrijpen welke problemen ze willen aanpakken. We zijn nog niet met grote doelen bezig qua wonen, financiën en dagbesteding, maar we praten er al wel over. Eén vrouw werkt, maar we zien dat dagbesteding voor de meesten nog te veel is. Ze zijn nog aan zichzelf aan het werken."

MEERWAARDE VAN SAFE CHANGES

Voor Chaimae zit de grote meerwaarde van Safe Changes erin dat je met deze aanpak, waarbij je expliciet aan vertrouwen en motivatie werkt, aansluit bij de doelgroep en zo het verschil maakt voor deze jonge vrouwen. Reguliere opvang en begeleiding zouden te kort schieten. Als je die tijd en ruimte niet neemt, dan weet ik zeker dat de hulpverlening in elk traject al snel zou zijn opgegeven. En dan voeg je alleen maar een nieuwe teleurstelling en meer wantrouwen toe. De stabiele omgeving van Safe Changes is ook een meerwaarde. Ze hebben die stabiliteit nooit gekend. Eén deelnemster zei: "Ik vind het zo fijn om een woning te hebben waar ik kan blijven, want dat geeft mij de mogelijkheid om in de toekomst stabiel te blijven."

EN IN 2023

In 2023 willen we kijken hoe we de samenwerking met relevante partijen verder kunnen verbeteren, punten we zaken op het vlak van veiligheid verder aan en onderzoeken we hoe we financiële knelpunten bij de vrouwen kunnen ondervangen. We investeren ook in verdere scholing van de medewerkers en willen meer expertise inbrengen op het vlak van psychische klachten en verslaving. In 2023 ronden we de pilot af met een methodische aanpak voor deze vrouwen. Hierin werken we niet alleen de handelwijze en houding ook, maar bijvoorbeeld ook welke veiligheidsaspecten essentieel zijn, wat de ervaringen met de woonvorm zijn, hoe we ervaringskennis optimaal kunnen benutten en wat voor expertise medewerkers van Safe Changes nodig hebben. We gebruiken deze methodiek in het vervolg op de pilot. We willen immers verdergaan met deze vorm van hulpverlening. De methodiekbeschrijving zal ook worden verspreid binnen de keten en binnen het landelijk netwerk vrouwenopvang.

Safe Changes wordt mede mogelijk gemaakt door het Kansfonds:

Een impressie vanuit verschillende betrokkenen bij Safe Changes? Bekijk hier het filmpje:

TERUGBLIK VAN...

DEELNEMER CHELTON:

"In de nabije toekomst wil ik Toegepaste Psychologie gaan studeren. En daarna in een organisatie zoals Neos gaan werken, of misschien wel bij Neos zelf, om iets te kunnen doen voor andere mensen. Want dat ben ik ook: ongeacht mijn eigen situatie zal ik altijd proberen anderen te helpen. Ik ben niet naar Nederland gekomen met de intentie om hier in een uitkering te gaan zitten. Ik wil studeren en werken, ik wil me vrij voelen door m'n eigen geld te verdienen.

Dat pad zie ik voor me. Wat dat betreft is Neos een belangrijke schakel in mijn leven.

Het ging bergafwaarts totdat ik hier kwam."

TERUGBLIK OP 1-JARIG BESTAAN HK1

HK1 IS EEN GOEDE EN SUCCESVOLLE FORMULE!

Het in april 2021 geopende HK1 in Gestel heeft in 2022 een mooie ontwikkeling doorgemaakt. Steeds meer mensen weten het Centrum voor Creativiteit en Ontwikkeling te vinden, er zijn waardevolle vormen van samenwerking ontstaan en teambuilding heeft gezorgd voor een hecht en gevarieerd HK1-team. Liesbeth van der Kuijlen-Vos, die in 2022 als teamleider begon, spreekt van een goede, succesvolle formule.

HK1 biedt basisdagbesteding voor iedereen, in de vorm van doorlopende, wisselende en geplande activiteiten gericht op zinvol, plezierig bezig zijn en leren van elkaar. Liesbeth: "Mensen kunnen bij ons deelnemen aan creatieve activiteiten, allerlei bordspellen doen, speciale middagen bezoeken en meedraaien bij de meubelbank, bij kledingmarkten, in de fietsenwerkplaats en in de keuken. Verder zijn er verschillende productie- en kluswerkzaamheden te doen, is er een taalcafé en hebben we een groeiend educatief aanbod waar mensen bijvoorbeeld kunnen leren om allerlei situaties in het dagelijkse leven het hoofd te bieden. Ook is er altijd ruimte voor een persoonlijk gesprek met een begeleider of ervaringsdeskundige en waar nodig geven we een opstapje naar hulp of een financieel duwtje in de rug. Zo kunnen bezoekers die zich extra inzetten, bijvoorbeeld voor anderen, matsmunten verdienen waarvoor ze in ons eigen winkeltje etenswaren en verzorgingsproducten kunnen krijgen."

BEZOEKERS

HK1 trekt, naast een enkeling uit de stad, voornamelijk wijkbewoners, onder wie ook mensen die bij Neos verblijven. Ze hadden 768 hulpvragen waar HK1 met het aanbod in heeft kunnen voorzien. Van de wijkbewoners die ons weten te vinden, kampen velen met armoede en eenzaamheid. Ze zoeken ons op omdat ze hier een warm welkom ervaren, gratis leuke dingen kunnen doen, hun netwerk kunnen vergroten en handvatten vinden voor de omgang met anderen. Dat ze op HK1 kunnen eten valt ook in de smaak. We zien hier elke dag dat eten verbindt. Er zijn dagen bij dat deelnemers en wijkbewoners samen 55 lunches klaarmaken op HK1. Het draagt bij aan een gezellige, fijne sfeer en een leuke dag voor mensen."

Gevraagd naar de hoogtepunten in 2022 kan Liesbeth geen keuze maken. "Je kunt er niet één ding bovenuit tillen. Elke dag zijn er wel geluksmomentjes. Zoals die analfabete man met hersenletsel die voor het eerst zijn naam kan schrijven."

SAMENWERKING EN UITWISSELING

Om de band met de wijk verder te verstevigen en het aanbod aantrekkelijk te houden zoekt Liesbeth ook samenwerking en uitwisseling met relevante partijen in Gestel en daarbuiten. "Een belangrijke partner voor ons zijn de professionals van WIjeindhoven die achter vele voordeuren komen. In 2022 hebben we dan ook meerdere werkbezoeken voor hen georganiseerd, zodat ze op de hoogte zijn van wat HK1 kan betekenen voor mensen." Liesbeth wijst ook op de samenwerking die is ontstaan met en op initiatief van de VMBO-school Olympia rond het thema 'burgerschap'. "Een aantal klassen kwam hier middagjes meedoen. Het zijn leerlingen die veelal zelf uit moeilijke thuissituaties komen. Hier kunnen ze zien dat ze dakloos kunnen worden bij verkeerde beslissingen, maar ook dat ze

Liesbeth van der Kuijlen-Vos

zelf iets kunnen doen om hun leven te veranderen: anderen helpen, in zorg en welzijn gaan werken. Bij de bezoeken traden diverse deelnemers op als 'gastheer'. Mooi om te zien dat 14- en 15-jarigen samen met deelnemers de lunch stonden uit te serveren en buiten marshmallows aan het roosteren waren. Dat soort uitwisselingen zijn leuk en waardevol. Wie weet kunnen we zo ook voorkomen dat leerlingen in maatschappelijk moeilijke situaties de toekomstige deelnemers worden."

TEAM

In 2022 heeft Liesbeth veel geïnvesteerd in samenhang binnen het HK1-team. Er staat nu een gevarieerd en hecht team met 7 professionals, 3 professioneel ervaringsdeskundigen, 3 vrijwilligers uit de wijk, 4 vrijwilligers vanuit de deelnemers en 3 stagiairs van de Leerschool. Liesbeth: "Een fantastische mix van mensen die elkaar goed aanvullen wat expertise en inbreng betreft."

JAARLIJKS GROOT EVENT

HK1 draagt met deelnemers jaarlijks bij aan één groot, gezamenlijk event in Eindhoven. In 2022 was dat de voorstelling *Burst Your Bubble* die samen met CKE en een extern regisseur was gemaakt en tweemaal in de Effenaar werd opgevoerd. (Voormalig) deelnemers stonden met bestuurders en bekende Eindhovenaren op het podium om te vertellen hoe ze hun moeilijkheden in het leven hadden weten te overwinnen en hoe ze bezig waren hun dromen na te jagen. De twee avonden trokken vele belangstellenden uit heel Eindhoven.

DOORKIJKJE NAAR 2023

- Het grote Eindhovense event waar deelnemers en wijkbewoners van HK1 in 2023 aan bijdragen, is de *Nachtwacht* in het Van Abbemuseum. Hierbij worden panelen van het beroemde schilderij op een nieuwe, creatieve wijze vormgegeven.
- In april 2023 bestaat HK1 twee jaar. We willen dan nog nadrukkelijker naar buiten treden en lijntjes leggen in de wijk.
- Met de stijgende prijzen in de samenleving verwachten we dat de (stille) armoede in de wijk toeneemt. We gaan nadrukkelijk kijken hoe we op dit vlak van nog meer betekenis kunnen zijn voor bezoekers.
- We gaan ons educatieve aanbod aanpassen en aanvullen, zodat we nog beter aansluiten bij de behoeften van de bezoekers van HK1. Zo starten er bijvoorbeeld trainingen rond het omgaan met armoede, gezond en goedkoop koken en 'een goede buur zijn'.

OPVANG OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN IN 2022

AANPAKKEN EN SAMENWERKEN VANUIT DE MENS IN NOOD

In maart 2022 kreeg Neos, net als de collega-opvangorganisaties, de vraag om Oekraïense mensen op te vangen die waren gevlucht voor de oorlog in hun land. Het ging aanvankelijk om zo'n 90 vluchtelingen in één aangewezen locatie. Enkele weken later werd dat in twee fasen uitgebreid met nog meer vluchtelingen in drie andere locaties in Eindhoven en één in Vessem. In april hadden we ruim 200 Oekraïense vluchtelingen onder onze hoede.

Dat was nogal wat, want daarmee breidde onze cliëntèle ineens met bijna 50% uit. Het vroeg om de nodige slagvaardigheid. Niet zonder trots mogen we constateren dat die groot bleek. Veel medewerkers staken eigen tijd in de praktische voorbereidingen, facilitaire processen, zoals schoonmaak, voeding en beveiliging, werden snel ingericht en de personele bezetting werd geregeld. Toenmalig coördinator Eva van Houtem en enkele wooncoaches kwamen tijdelijk in dienst en de verdere personele inzet kwam van onze partner, detachingsbureau Goodrz.

LASTIG BEGIN

Het opvangen van deze volstrekt nieuwe doelgroep ging niet zomaar van een leien dakje. Dat kwam vooral door de taalbarrière, praktische onduidelijkheden en behoorlijke cultuurverschillen. In Nederland kennen we bijvoorbeeld een cultuur waarin we openlijk kritisch naar elkaar durven zijn, maar Oekraïeners delen kritiek alleen met vertrouwelingen. Het duurde dus even voordat we zicht kregen op alles wat er in de opvang speelde en waar de vluchtelingen tegenaan liepen. Maar door te investeren in individuele relaties, beschikbaar te zijn en Oekraïens sprekende vrijwilligers in te zetten, ontstond er in drie maanden tijd toch rust, onderling vertrouwen en verbinding. Terugblikkend is dat zeker een prestatie te noemen.

SAMENWERKING

Waar we vanuit de Oekraïne-opvang ook zeker de duim voor opsteken, is de soepele samenwerking met partners zoals Samen voor Eindhoven, Springplank040, het Leger des Heils, WIJeindhoven, de gemeente, Huis naar Werk, VluchtelingenWerk en Lumens. Vanaf het begin pakten we met z'n allen aan vanuit de mens in nood en werkten we ook van mens tot mens met elkaar samen. Ook Frank Pleijers ervaart het zo. Hij nam in het najaar van 2022 het stokje van coördinator over van Eva. "Je ziet dat alle partijen in een praktische doe-stand staan: het is nodig, dus we pakken het op. Dat betekent niet dat we zomaar wat doen. We kijken ook naar een afgestemde, inhoudelijke aanpak op basis van wat we ervaren. Het is echt een mooie samenwerking en we hopen dat we deze snelheid kunnen behouden."

ZELFREDZAAM MAKEN

Frank neemt als coördinator Oekraïne-opvang de nabije toekomst in. "Gezien de oorlogssituatie en de verlenging van het tijdelijk beschermd verblijf van de Oekraïense vluchtelingen kunnen we er vanuit gaan dat velen nog lang in Nederland zullen zijn. Dat werpt

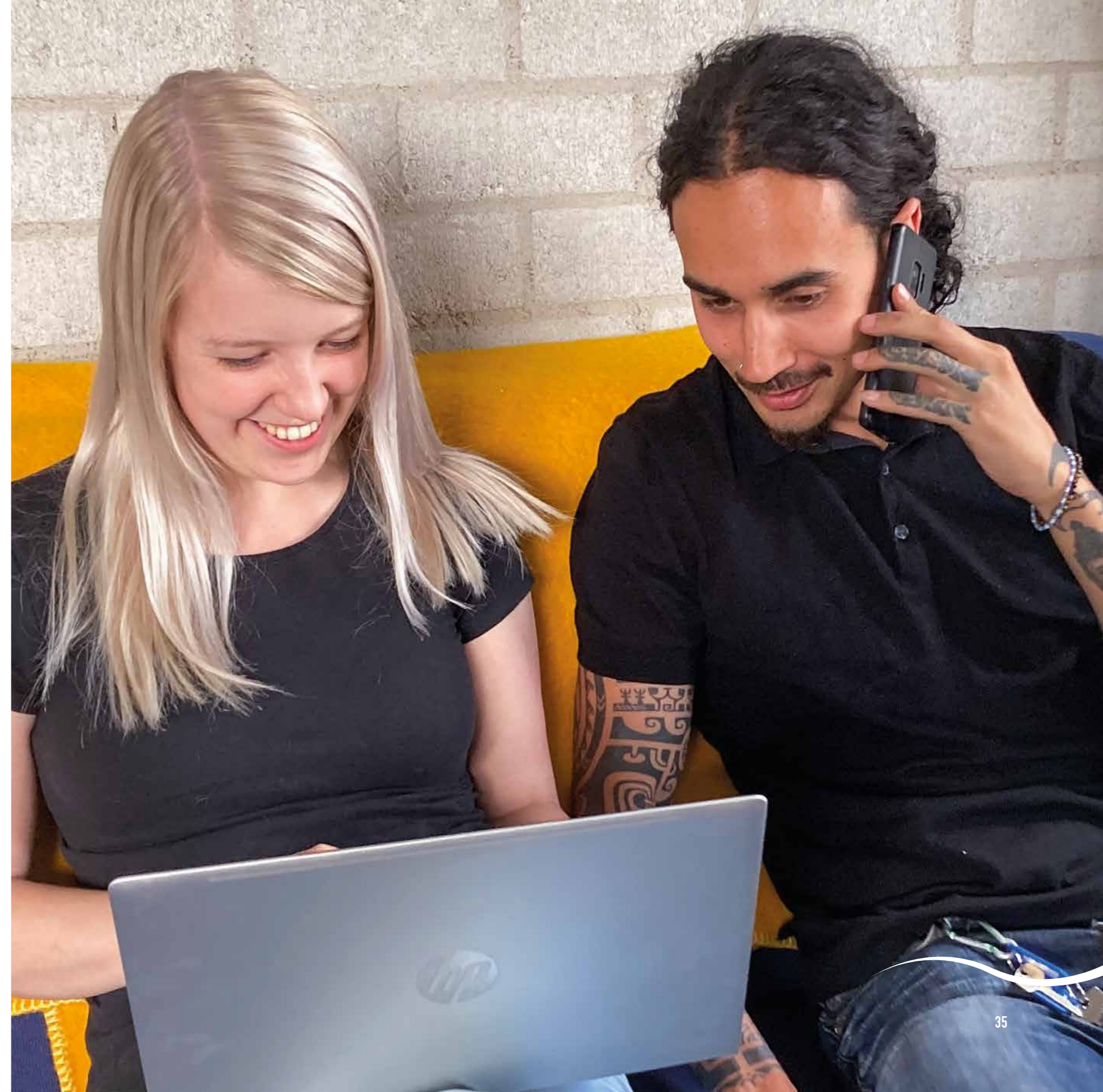
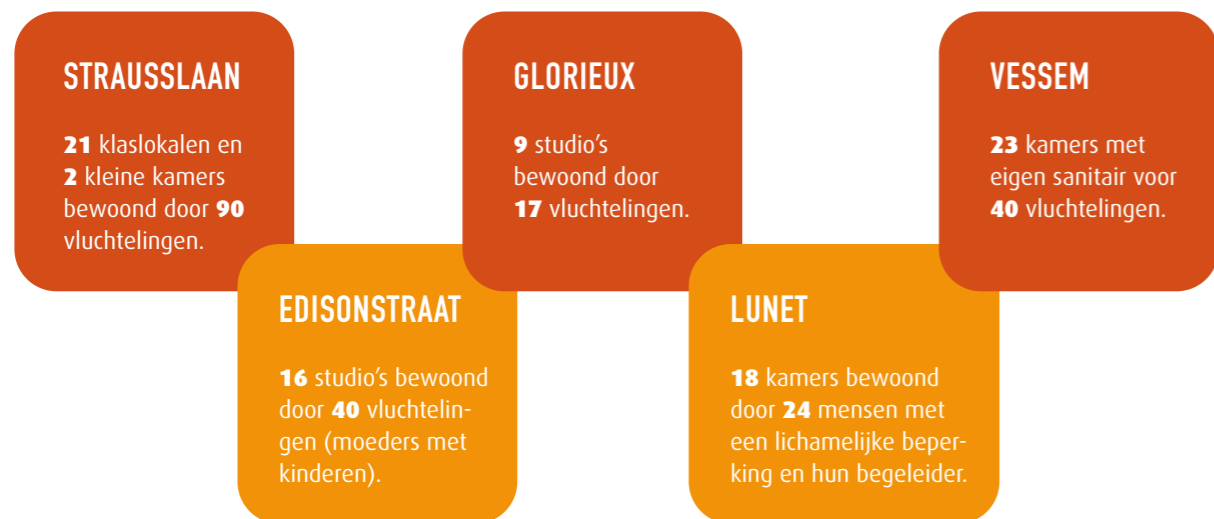

de vraag op: wat is de stap na de eerste opvang? Ons overall doel is de vluchtelingen zo zelfstandig mogelijk te laten aansluiten bij de samenleving. Dat betekent hen benaderen als individuen en hen zelfredzaam maken, want uiteindelijk gaan ze op zichzelf wonen, of dat nu in Oekraïne is of hier in de regio. En dan moeten ze weten hoe dingen werken. Een basis voor een zelfstandig bestaan is dat ze naast onderdak een vorm van inkomen hebben, hun medische zorg hebben geregeld, dat hun kinderen naar school gaan en dat ze een netwerk hebben om op terug te vallen. Daar coachen en ondersteunen we hen bij. En 'we' zijn alle vaste en tijdelijke krachten en de vaste vrijwilligers."

UITDAGINGEN

Het onderdak zal voor velen voorlopig nog de opvang zijn, verwacht Frank. "De beschikbaarheid van zelfstandige huisvesting was namelijk al vóór de komst van de Oekraïners een enorme uitdaging in deze regio. Zo'n langerdurend verblijf in een groepslocatie vraagt iets van de Oekraïners zelf, maar zeker ook van de professionals en vrijwilligers. Hoewel we in 2022 geen signalen oppikten van traumatische klachten bij vluchtelingen mogen we verwachten dat die klachten er wel komen. Daarom hebben we voor alle mensen in de begeleiding alvast iets van externe scholing georganiseerd rond het herkennen van signalen van trauma en hoe hiermee om te gaan. In 2023 willen we kijken hoe we ook meer gebruik kunnen maken van de expertise en de scholingsmogelijkheden die we bij Neos hebben, bijvoorbeeld rondom het herkennen van alle mogelijke psychische problemen. Zo krijgen we er beter zicht op of die problemen bij mensen spelen en kunnen we, waar nodig, de verbinding maken met Wijndhoven. Tegelijkertijd gaan we meer focussen op dagbestedingsmogelijkheden. Als mensen bezig kunnen zijn met plezierige dingen is dat niet alleen voor henzelf gezondmakend, het komt ook de sfeer in de groepslocaties ten goede. De mouwen blijven dus ook in 2023 opgestroopt."

LOCATIES EN AANTAL VLUCHTELINGEN EIND 2022

NEOS

Keizer Karel V Singel 45 • 5654 NM Eindhoven
040-2501580 • info@neos.nl

Ontwerp & druk: Beeldvang Merkatelier